

အဖွဲ့အစည်းငယ်များအတွက်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများ-
အမှန်တကယ်ဖြစ်လာနိုင်သည့် မျှော်လင့်ချက်များနှင့် အကောင်းဆုံး
လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုများ။

Rick Burnette
ဒါရိုက်တာ- ECHO အာရှဒေသဆိုင်ရာရုံး

အာရှတစ်ဝိုက်တွင်မိဘမဲ့ကလေးများနှင့်ဘဝအခက်အခဲများရင်ဆိုင်နေရသည့်အခြားငယ်ရွယ်သူများအားကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ကလေးဂေဟာများသည်အဖွဲ့အစည်းများတွင်မရှိမဖြစ် အရေးပါ သောအခန်းကဏ္ဍ တွင် ပါဝင်နေပါသည်။ ထို့အတူလူနေဆောင်များ (လူများနေထိုင်ရန် အဆင်ပြေစေ သည့် လိုအပ်ချက် များ) ကြောင့် ဆင်းရဲ ဤခက်ခဲမှုရှိသည့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ လုံခြုံစွာနေထိုင် နိုင် ရေးနှင့် ပညာ ဆက်လက် ဆည်းပူးနိုင်ရေးအ တွက်ပံ့ပိုးမှုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့အပြင်ဘာသာရေးကို အခြေခံသည့် ပညာ ရေး အဖွဲ့ အစည်း များနှင့် ကျမ်းစာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင် တို့ သည် ကုန်ကျမှုစရိတ်သက်သာစေသည့် ပညာရေး အခွင့်အလမ်းများ ကို ကြိုးပန်း ဆောင် ရွက်လျက်ရှိ ပါသည်။

ကျောင်းသားသူငယ်များအတွက်အဆင့်မီသော ပြုစု စောင့် ရှောက် မှုများ အ တွက်ကုန်ကျ စရိတ် မှာအဖိုးမချိုသာလှပါ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အဖွဲ့အစည်းအတွက်ကံကောင်းသောအရာမဟုတ်ပါ။ အကျိုးအမြတ် အတွက်လုပ် ဆောင်ခြင်းမရှိသည့် အဖွဲ့ အစည်းများ အ နေဖြင့်သတ်မှတ် ထားသောရံပုံငွေ ဖြင့်လုပ်ငန်းဆောင် ရွက် နေရသောကြောင့်ကလေးဂေဟာများနှင့် ကျောင်း များ သည် ကုန်ကျစ ရိတ် များ လုံလောက်စေရန် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှဝင်ငွေရရန်မဖြစ်မနေရှာဖွေရ ပါသည်။ အကျိုးဆက်မှာများစွာသော အဖွဲ့အစည်းငယ်များသည် ကုန်ကျမှု စရိတ် လျော့နည်းလာစေ ရန် စိုက် ပျိုးရေး ဘက် သို့လှည့်လာကြပါသည်။

အာရှဒေသဆိုင်ရာ (ECHO) ၏ရုံးသည် အဖွဲ့အစည်းငယ် များကို ကူညီ ပံ့ပိုးသည့်အဖွဲ့အစည်း များမှ မိမိတို့ ၏စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ တီထွင်မှုများနှင့် ပါတ် သက်၍ကူညီနိုင်စေရန်အတွက်စုံစမ်းမေးမြန်းသည့် မေးခွန်း များ ကိုမကြာခဏ ရရှိခဲ့ရာ အောက်ပါကဲ့သို့သောမေးခွန်းများလည်းပါဝင်ပါသည်-

လူ (၃၈) ဦးအတွက် (ဆန်စပါးအပြင်) သီးနှံပင်များတနှစ် ပတ်လုံးဖူလုံစွာစားသုံးနိုင်ရန် အတွက် မြေဘယ်နှစ်ကေလိုအပ်ပါသနည်း?

ယင်းရည်ရွယ်ချက်အတွက်မည်သည့်စားသုံးပင်များကို အဓိကစိုက်ပျိုးပေးရန်လိုအပ်ပါသနည်း?

ယင်းလုပ်ငန်းများအတွက်လုပ်သားအင်အား မည်မျှလိုအပ်ပါသ နည်း?

လိုအပ်ချက် များအပေါ်မူတည်၍ များစွာသောစုံစမ်းမေးမြန်းမှုများရှိပါသည်-“ဤပညာရေး လုပ် ငန်း ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အ စည်းငယ်များသည် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ နှင့် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ပါကမည်မျှ အောင် မြင် မှု ရှိမည် နည်း၊ တိုးတက် အောင် မြင်သည့် သက်သေသာကေတစ်ခုခုရှိခဲ့ပါသလား?”

ကလေးများအတွက် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းသည့်စိုက်ခင်းများ

မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့အနီးရှိ ကလေးများ ကိုစောင့် ရှောက်သည့် ဂေဟာတခုသည် ၂၅ ဧက(၁၀၀၁၂ ဟက်တာ) ခန့်ရှိသောမြေကွက် တွင်စိုက်ပျိုးရေးကိုစီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ဤစိုက်ကွင်းတွင်ထိရောက်သော

စီမံဆောင် ရွက် မှု၊ လုံလောက်သည့် မြေနေရာ၊ လုံလောက်သောရေ၊ လိုအပ်သောလုပ်သားအင်အား ရ ရှိ မှု ဖြင့် အောင်မြင်ဖြစ် ထွန်းလာ သော သီးနှံများကြောင့်ကလေးများစားသုံးရန် အတွက် ဖြစ် ပေါ်လာသော အကျိုး သက် ရောက်မှုများကို ပေါ်လွင်ထင်ဟပ်စေပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းကိုအပိုင်းသုံးပိုင်းခွဲ ခြားထားပါသည်။ ကလေးများနေထိုင်သည့် အဆောင်၌ရှိသည့်မြေတစ်ဧက(၀.၄၀ဟက်တာ)ပေါ်တွင်ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ခင်းများ၊ ဝက်ခြံများ၊ ဆန်စက်ငယ် တစ်လုံး၊ ရေကန်ငယ်တစ်ကန်နှင့် နို့စားနွားမအနည်းငယ်ထားရှိပါသည်။ မလှမ်းမကမ်းနေရာ၌ရှိသည့်မြေ(၂၀)ဧက(၈၀၉ဟက်တာ)ကိုစပါးစိုက်ခင်းအ ဖြစ် ထားရှိပါသည်။ မိုင်ပေါင်း အ နည်းငယ်ဝေးသည့် နေရာ ၌ ရှိသည့် မြေ ၂.၅ဧက (၁၀၀ ဟက်တာ) ပေါ်တွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးပြီး ဝက် ကောင်ရေအနည်းငယ်ပို၍မွေးမြူပြီး ဆိတ် (၁၅) ကောင်ကိုလည်း မွေးမြူ ထားပါသည်။

အရေးပါသည့်အချက်မှာဤမြေကွက်များသည်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအ ထောက်အ ကူဖြစ်စေသော ဆက်နွယ်မှုများရှိနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအား ဖြင့်စပါးစိုက် ကွက် မှထွက်ရှိသည့်စပါးကိုကလေးများ စားသုံးရန်အတွက်ချန် လှုပ်ပြီး ကျန်သည့် စပါး များကို ရောင်းချခြင်း ဖြင့် လယ်လုပ်ငန်း အ တွက်ကုန် ကျ စရိတ် များ လုံ လောက် စွာရရှိ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ထို့အပြင်ငှင်းစပါးစိုက် ခင်း မှထွက်ရှိ သည့်ကောက်ရိုးများကိုအခြားကျွေးမွေး ရန်အစာများရှားပါး ချိန် တွင်နို့စားနွားမများကိုကျွေးမွေးရန်အတွက်ရရှိပါသည်။နို့စားနွားမလေးကောင်နှင့်ဆိတ်များမှထွက်ရှိသောနို့များကို စောင့်ရှောက်ထားသည့်ကလေး(၄၇) ယောက်အား တိုက်ကျွေး ရန်အတွက်လုံလောက် ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

နွား၊ဝက်၊နှင့်ဆိတ်များမှစွန့်ပစ်၍ရရှိသောအညစ်အကြေးများကိုဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ခင်း(၃)ဧကခန့်အ တွက်မြေဩဇာအဖြစ်အသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ခင်းများမှဆယ်နှစ်ရာသီထွက် သောဟင်းသီးဟင်းရွက်များသည်ကလေးများ၏အဟာရအတွက်အဓိကအရှိထောက်အကူ ဖြစ်ပါသည်။

မတ်လအတွင်းသွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့စဉ် ကောင်းမွန်စွာစိုက်ပျိုးထားသည့် ရေတွင်ပေါက်သောဟင်းနုနွယ် (*Ipomoea aquatica*)နှင့် ကြက်မောက်ပန်းပင် ရွက်အပြင် အရွက်စားနိုင်သည့်အပင်များနှင့် စင်များဖြင့် စိုက်ထားသည့် အညွန့်ရော အသီး ပါ စားသုံးနိုင်သော ဘူးပင်များကိုတွေ့ရပါသည်။

စိုက်ခင်းတွင်ဒေသ၌ ပေါက်လေ့ရှိသော ဆူးပုတ် ရွက် (*Acacia pennata*) နှင့်*Clerodendrum* အမျိုးအစား

ဟင်းရွက်ပင်များ လည်း စိုက် ပျိုးထားပါ သည်။ ထို့အပြင်မာလကာ၊ သင်္ဘော၊ နာနတ်၊ ငှက်ပျောသီးအစရှိသော အသီး များကိုလည်းစိုက်ပျိုးထားပါသည်။

ခြောက်သွေ့သောလများတွင်ရေကိုအလဟဿမဖြစ်စေ ရန် ကောက်ရိုးနှင့်သစ်ရွက်များ ဖြင့်မြေသား များ ကိုဖုံး အုပ်ထား ခြင်းနှင့် လက်ဖြင့်ရေ လောင်းခြင်းကိုပြုလုပ်စေပါသည်။ သို့သော်ကလေးများကို စောင့်ရှောက် သည့် ဒါရိုက်တာ၏ပြောကြားချက်အရခြောက်သွေ့သော ရာသီ -ရောဂါကျရောက်မှုနည်းသောကာလ- သည်လုံ လောက်သော ရေပေးနိုင်ရန် လိုအပ် သော်လည်း ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်များကိုစိုက်ပျိုးရန်အလွယ်ကူဆုံးအချိန် ဖြစ်သည်။

ဒါရိုက်တာအား စိုက်ပျိုးသည့်လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ရန်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိပါသလားဟုမေးကြည့်ရာ ငါး မွေးမြူ ရေး ကန်များကိုတိုးချဲ့ရန် (ပရိတင်းခါတ်နှင့်ရေသိုလှောင်ပေးရန်) မှအပ စိုက်ပျိုးမြေအားလုံး နီးပါးကို အသုံးပြုပြီး ဖြစ်ကြောင်းပြောပါသည်။ မိမိအနေ ဖြင့် စိုက်ပျိုး တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကလေးများ ၏ပညာရေး နှင့် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက် နိုင်ရေးများ ကိုထိခိုက် နိုင် မည်ဟုယူဆကြောင်း ပြောပါသည်။

ကလေးများသည်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် လည်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်- ဒါရိုက်တာမှ ဤ က လေး သူငယ်များသည်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ကျောင်းစာသင် ပြီး ချိန်၌တစ်နေ့ လျှင်တစ်နာရီ ပါဝင် လုပ်ကိုင်ပေး ပြီးစနေနေ့နှင့် ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၌ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေး နေကြ ကြောင်းပြောပါသည်။ သူတို့ သည် စိုက်ပျိုးရေး၊ ခြံလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်နွယ်နေသူများဖြစ်၍ ဤကဲ့သို့ပြင်ပလုပ် ငန်းတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက် ရခြင်းအတွက်ပျော်ရွှင်ကြကြောင်းသိရှိရပါသည်။တဝက်ခန့်သောကလေးများသည်မိမိတို့နှင့်စပ်ဆိုင်သောခြံလုပ်ငန်း များသို့ပြန်သွားကြရမည်ဖြစ်သဖြင့်ဤကျောင်းမှရရှိလာသည့်လက်တွေ့အ တွေ့အကြုံများသည် ယင်းတို့ ၏ အ သက် မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက်အထောက်အကူဖြစ်မည်ကိုဒါရိုက်တာမှ ယုံကြည်နေ ကြောင်းပြောပါ သည်။

ဤစိုက်ပျိုးမှုလုပ်ငန်းသည် အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းလိုအပ်ငွေအတွက်မည်မျှအကျိုးပြုပါ သနည်းဟု မေးရာ ဒါရိုက်တာ၏ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုအရဤစိုက်ပျိုးမှုလုပ်ငန်းမှထွက်ရှိလာသော စားသုံးရန် စပါးနှင့် အစားအစာ များ ပါဝင်မှုမရှိပါက လစဉ်ကုန်ကျမှုစရိတ်သည် ယင်းထက် ၂၅ % ပိုမိုကုန်ကျမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပါသည်။

စွမ် အေဒင် (Suan Aden) မှအမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်လာမည့်မျှော်လင့်ချက်များ

မြေနေရာ၊ရေနှင့်အခြားအရင်းအမြစ်များပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးသည့်အလားတူအဖွဲ့အစည်းများ၏အခြေအ နေ မည်သို့ရှိသနည်း၊ စိုက်ပျိုးနိုင်မှုအခြေအနေနည်းပါး၍ ကြီးမားသောထုတ်လုပ်မှု မပြု လုပ်နိုင်ခြင်း (သို့မဟုတ်) လုံ လောက် သောစားသုံးရန်ပစ္စည်းမထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အခြေအနေဖြစ်ပါက အကျိုးအမြတ် တစ်စုံတစ်ရာရရှိနိုင်ပါ သလား။

ထိုင်းနိုင်ငံရှိချင်းမိုင်၏မြို့ပြင်တစ်နေရာတွင်(H.E.L.P)မှကလေးများစောင့်ရှောက်သည့်အိမ်ငယ်တစ်လုံးကိုမြေယာအ ကျယ်အဝန်း(၃၀၆၈၀၀)ကျယ်အဝန်းရှိပြီးရေလုံလောက်စွာရရှိသောနေရာတွင်တည် ဆောက် ပါသည်။လုပ်ငန်းမှာ၂၀၀၉ခုနှစ်အစပိုင်းတွင်စတင်ခဲ့ပြီးမိန်းကလေး(၁၆)ယောက်ကို ထားရှိပြီးလာမည့် လအနည်းငယ်တွင်(၂၈) ဦးအထိ ထား ရှိရန်မျှော်မှန်းထားပါသည်။

ထိုလုပ်ငန်းတွင်ဆိတ် (၂) ကောင်မွေးထားပြီးယင်းမြေနေရာမှပိုလျှံသည့်ဟင်းရွက်ပင်များဖြင့် ကျွေးမွေးပါသည်။အနည်းဆုံးမြေတစ်ဟက်တာမှမကြာမီအချိန်အတွင်းသဘာဝမြေဩဇာထုပ်လုပ်ခြင်းနှင့်ဝင်ငွေတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းရရှိနိုင်သောနွားမ (၂) ကောင်မွေးမြူထား မည်ဖြစ်ပါသည်။

အခြားစိုက်ပျိုးရေးပိုင်ဆိုင်မှုများအပါအဝင် ဝက်(၄) ကောင် အား စပါးခွံအခင်း ပေါ်တွင်မွေးမြူထား ပါသည်။ နောက်လ အတန်ကြာ လျှင် သဘာဝမြေဩဇာကြွယ်ဝသည့် ဤစပါးခွံ အခင်း သည် ဟင်းရွက် စိုက်ခင်းများစွာနှင့် သီးစားပင်များ အတွက် အသုံးပြု နိုင်မည် ဖြစ် ပါ သည်။ ဝက်များကိုခြံထွက် ငှက် ပျောပင်များ နှင့် ထပ်မံလိုအပ်သည့် အစာ များ ကိုဝယ်ယူကျွေး မွေးပြီး နောင်တွင်အထူးပွဲတော်တစ်ခုခုကြင်းပသောအခါပေါ်စားမှာ ဖြစ်ပါသည်။ မကြာမီကြာက ကောင်ရေတစ်ရာကိုအသား နှင့် ဥများရရှိရန် အ တွက်စတင်မွေးမြူမည်ဖြစ် ပါသည်။

မိန်းကလေးများအား ရံဖန်ရံခါ ငါး-ပရိုတင်းဓါတ်ကျွေးမွေးသည့်အပြင်ရေလှောင်ထား သည့် ကန်(၂)ကန် မှရေဖြင့်ဥယျာဉ်များကိုရေလောင်းပါသည်။ ရေကန်များ၏ အောက်ဘက်တွင် စပါးစိုက်ခင်း တစ် ကွက် မှ အိမ်ကို စောင့်ရှောက်သည့် အုပ်ထိန်းသူများ စားသုံးနိုင် ရန် အတွက်စပါးတစ်ကြိမ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ် ပါသည်။

စွမ်အေဒင် (SUAN ADEN) ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်မြင်မှုကိုဦးတည် ဆောင်ရွက် လိုသည့် ထိုင်း နိုင်ငံရှိ (H.E.L.P) ၏ အချိန်ပြည့်လုပ်အားပေးတာဝန်ယူသူ (BUD JONES) သည် နွားမများ၊ကြက်များ၊ ဝက်များ၊ငါးများနှင့်ဟင်းသီးဟင်း ရွက်များ မှ ရရှိမှုသည်လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်အားလုံးအတွက်ပေးဆောင်နိုင်မည်ဟုမျှော်လင့်ပါ။ သို့သော်ဤလုပ်ငန်းစဉ် သည်နောက်ဆုံးတွင်ကလေးများကို ပုံမှန် အသား ဓါတ် များ၊ သစ်သီးများ၊ ဟင်း သီး ဟင်း ရွက်များဖြင့် ကျွေးမွေးနိုင်ပြီး အသုံးဝင်သည့် သဘာဝ မြေ ဩဇာများထွက် ရှိ လာမည်ဟုယုံကြည်လျက်ရှိပါသည်။ သူသည်အနည်းဆုံးဤခြံလုပ်ငန်းမှ လုပ်ငန်းသုံး ရံပုံငွေများပိုမိုရရှိလာမည်ဟု မျှော်လင့်ထားပါသည်။

အခြားမျှော်လင့်ထားသောအချက်တစ်ခုမှာမိန်းကလေးများအတွက်လုပ်ငန်းအတွေ့အ ကြုံရရှိသည့်အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ပါသည်။ခြံလုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့်မိန်းကလေးများ သည် ဘဝနှင့် စပ်ဆိုင် သည့် အတတ်ပညာတစ်ခုရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ (BUD) အ နေ ဖြင့် ဤ မိန်းကလေးများသည် မွေးမြူ ရေးတိရိစ္ဆာန် များနှင့် သံယော ဇဉ်ဖြစ်လာ ပြီးလွန်ခဲ့သည့်ကြမ်းတမ်း သောဘဝများကို မေ့ပျောက်သွားအောင်ကုစား “a healing effect” နိုင်မည် ဟုမျှော်လင့်ပါ သည်။

ကောင်းမွန်သောစီမံခန့်ခွဲမှု -ပြတ်သားသောဦးစားပေးမှုများ

အဖွဲ့အစည်းငယ်တစ်ခုတွင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ကျွမ်းကျင်သောလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုသည်ကောင်း မွန်သောရာသီဥတုလုံလောက်သောမြေဩဇာရရှိရေး၊ရေလုံလောက်စွာရရှိရေးနှင့်ပြည့်စုံလုံလောက်သောအလုပ် သမားများရရှိခြင်းထက်အရေးကြီးပါသည်။ယေဘုယျအားဖြင့်အဖွဲ့အစည်းများသည်အရည်အချင်းရှိသောစီမံခန့်ခွဲ သူများ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် သူများ နှင့် ဆရာ ဆရာမများ ကိုရရှိအောင် ကြိုးစား၍ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

တခါတရံကံမကောင်းစွာဖြင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍများကိုလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံရှိသောစီမံခန့်ခွဲသူများမပါဘဲဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။

လွန်ခဲ့သည့်(၂)နှစ်ကအသင်းတော်တစ်ခု၏ တွဲဖက် ကျောင်းမှဆရာ ဆရာမ များမှ ဆည် ရေ သောက် မြေ (၀.၆၄ ဟက်တာ(သို့) ၁.၅၈ ဧက) ကိုဝယ်ယူကြပါသည်။ သူတို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာထိုမြေ ပေါ်တွင်ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်ကျောင်းသူကျောင်းသား(၅၀)ဦးကိုလုံလောက်စွာကျွေးမွေးနိုင်ရန်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။သို့သော်လည်းစိုက် ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကိုမကွပ်နိုင်ခြင်း ကြောင့် စပါးစိုက်ကွက်တွင်စိမ့်မြေမြက်ပင်မျိုးများ နှင့်အခြား အဆိပ်ရှိ သောအပင် များ ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိပါသည်။ကျောင်းစိုက်ခင်းမှာနဂိုမူလရည်ရွယ် ချက်အ တိုင်း ဦးစားပေးလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် ခြင်း မရှိသည့်အတွက်အချိန်လွန်သွားမှအန္တရာယ်ကျ ရောက် သည့် အခြေအနေ သို့ရောက်ရှိ ကြောင်းသိရှိကြရပါသည်။

ထောက်ပံ့ပေးလှူသူများအနေဖြင့် မိမိတို့ပေးလှူထားသည့် ငွေများဖြင့်အဖွဲ့အစည်းများသည်တစ်နေ့ တချိန်တွင်မိမိတို့ဖါသာဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ရန်မျှော်လင့်ထားပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများသည် ရေရှည် တည်တံ့သောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်တစ်တဒေသအားဖြင့်အထောက်အကူပြုလျက်ရှိကြောင်း ထောက်ခံ တင်ပြထားပါသည်။သို့ရာတွင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများသည်ကူညီထောက်ပံ့သူများကိုအခြေခံအားဖြင့် အားရ ကျေနပ်စေသည့်အပေါ်ယံ ပျော်ရွှင်မှုမျှသာ ဖြစ်ပြီးလက်တွေ့အား ဖြင့် ထိရောက်အောင်မြင်မှုရှိရန် ခက်ခဲ ပေ လိမ့်မည်။

ရရှိသည့်သင်ခန်းစာများ

ရန်ကုန်မြို့ပြင်ရှိကလေးများစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၏စိုက်ကွင်း၊ စွမ်အေဒင်၏စတင်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ သို့မဟုတ် အခြားသောအဖွဲ့ အစည်းငယ်များမှစိုက် ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုများနှင့် ပါတ်သက်သည့် သ တင်းပြန်လည်တင်ပြချက်များတွင်မည်သို့ သော သင် ခန်းစာများရရှိနိုင်ပါသနည်း။

စိုက်ပျိုးရေးကိုစံနစ်တကျစီမံဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့ငယ်များ၏အောင်မြင်သောစံနမူနာများကိုကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့်အဖွဲ့ အစည်းငယ်များသည် စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲမှုရှိသော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအား ဖြင့် အကျိုးသက်ရောက် မှုရှိ ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ သို့သော်လည်းမျှော်လင့်ချက်များသည် သဘာဝကျရန်လိုအပ်ပါ သည်။ အတွေ့အကြုံ ရှိ သောစီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှရရှိလာသည့် အကျိုးအမြတ်သည်အဖွဲ့အစည်းငယ်များမှမျှော်လင့်ထားသည့် စားသုံးမှုနှင့် ငွေရေးကြေး ရေးဖူလုံမှုအတွက်လုံလောက်မှုရှိ ရန်သတိပြုကြပါသည်။

သို့ ရာတွင် စားသုံးမှုဖူလုံရေးနှင့် (သို့မဟုတ်) ငွေကြေးစုဆောင်းရေး၏ တစ်တံတဒေသအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်နိုင်ရေးစံ မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- **ကောင်းမွန်သည့်စီမံဆောင်ရွက်မှု-** အဖွဲ့ငယ်တစ်ခုစီတွင် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် အတွေ့အကြုံရှိပြီး စီမံခန့်ခွဲ မှုတွင်ကျွမ်းကျင် သူအနည်းဆုံး တစ်ယောက်ရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

- **လုံလောက်သောမြေနေရာ**—အဖွဲ့အစည်းအတွက်လုံလောက်သည့်အစားအစာထုတ်လုပ်ပေး နိုင်သည့် မြေလိုအပ်ချက်အပြင်အခြားအချက်အလက်များဖြစ်သည့်ရာသီဥတုအခြေအနေ၊ကျွေးမွေးရသည့်လူဦးရေ နှင့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ပေးမည့်လုပ်သားအင်အား အခြေ အနေပေါ်လည်းမူတည်ပါသည်။ နှိုင်း ယှဉ်သုံးသပ်နိုင်ရန်အတွက်တင်ပြရမည်ဆိုလျှင်ရန်ကုန်မြို့ပြင်တွင် ကလေး (၄၇) ယောက် ကိုကျွေး မွေး ရန် အတွက်လယ်မြေ (၃) ဧက ခန့် လိုအပ်သည် ကိုကြိုတင်သိထားရပါသည်။
- **လုံလောက်သောရေ**— ရန်ကုန်စိုက်ခင်းသည်ရာသီဥတုခြောက်သွေ့ချိန်၌ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်အများဆုံးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် အကောင်းဆုံးသောရာသီဖြစ်ပြီး အပင်များကိုရေ ကောင်းမွန်စွာ လောင်းပေးရန်လိုအပ် ပါသည်။ ရေရ ရှိနိုင်မှုအခြေအနေနှင့် လုံလောက် သောရေပေးပို့နိုင်မှုစံနှစ် မှာအရေးကြီးပါသည်။
- **ကလေးသူငယ်များလုပ်အားမပါသောလုပ်အားလုံလောက်မှု**— ရန်ကုန်မြို့ပြင်ရှိကျောင်းနှင့် ချင်းမိုင်ရှိ ကျောင်း (၂) ကျောင်းလုံးမှစီမံခန့်ခွဲသူများမှ ကလေးများသည် လုံလောက် သောစာသင်ချိန်နှင့် ကစား ချိန်များရှိစေရန်လိုအပ်ကြောင်းအတည်ပြုပါသည်။ကလေးများကိုသင့်တော်၍အန္တရာယ်ကင်းသည့်ခြံလုပ် ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့်သွက်လက်မှု၊လှုပ်ရှားမှုနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာကျွမ်းကျင် လာမှုကိုဖြစ်စေသော်လည်းတရားဝင်သည့်အတိုင်းအတာနှင့်ဖြည့်စွက်လုပ်ငန်းအနေဖြင့်သာဖြစ်သင့်ပါ သည်။အရွယ်ရောက်သူများ၏ပါဝင်မှုသည်ကြီးကြပ်မှုနှင့်နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ရာသီအလိုက်လယ် ယာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု နှစ်ခုစလုံးတွင်လိုအပ် မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြေနေရာခက်ခဲ မှုရှိသောအဖွဲ့အစည်းများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာရွေးချယ် မှုများ

မြေအကျယ်အဝန်းအခက်အခဲနှင့် ရေရရှိနိုင်သည့် အခက်အခဲကြောင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ချိန်ဆရန်လိုအပ်ပါမည်။ သို့သော်လည်း ရရှိနိုင်သောအရင်းအမြစ်များအပေါ်မူတည်၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင် ပါသေး သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြေနေရာကျဉ်းသော်လည်း ရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်သည့် နေရာများအတွက် မြို့ပြ/နောက်ပေးခြံစိုက်ပျိုး မှုလုပ်ငန်းများကိုဖြည့်စွက်အစားအစာ နှင့် ဝင်ငွေအထောက်အကူ ရ စေရန် စိုက်ပျိုး နိုင်ပါသည်။

- **ခေါင်မိုးပေါ်စိုက်ခင်း** ခေါင်မိုးပေါ်စိုက်ခင်းအတွက် ခေါင်မိုးများ ကို အင်ဂျင်နီယာများ၏ တွက်ချက်တည် ဆောက်မှု ဖြင့် မြေကြီးနှင့် စိုက်ပင်များ ၏အလေးချိန်ကိုခံနိုင်ရည်ရှိပြီး (မတော်တဆဖြစ်မှုကိုကာကွယ်ထားသည့်)အကာများဖြင့်တည်ဆောက် ထား မှုရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမရှိကိုမတ်လ ၁၄ ရက်နေ့ထုပ် Bangkok Post -<http://www.bangkokpost.com/life/family/34431/garden-in-the-sky> တွင်ရေးသားသောဆောင်းပါး (the Garden in the Sky) တွင်လေ့လာ ကြည့်ရှုပါ။

- **သေတ္တာဖြင့်စိုက်ပျိုးခြင်း** - မြေနေရာအတွက်အလွန်အခက်အခဲရှိနေသည့် အဖွဲ့အစည်းငယ်များပင်လျှင် အကျိုးဖြစ်ထွန်း၍ပညာရရှိနိုင်သောသေတ္တာဖြင့် စိုက် ပျိုးခြင်း ကိုဆောင် ရွက်နိုင်ပါသည်။ သေတ္တာဖြင့် စိုက် ပျိုးသည့်နည်းစံနစ်များကိုသိရှိနိုင်ရန် [Dr. Martin Price](http://www.echonet.org/content/urbanGardening/697) ရေးသားသော *Rooftop and Urban Gardening* (<http://www.echonet.org/content/urbanGardening/697>) ကို ကြည့်ရှုပါ။

- **အရိပ်ကွယ်နေရာများတွင်စိုက်ပျိုးခြင်း-**

နေရာကျဉ်းမြောင်းမှုအခြေအနေတွင်ရှိသောအဖွဲ့အစည်းများအတွက် စိုက်ပျိုးနိုင်သောနေရာမှာ နေရောင်ခြည် လုံလောက်မှုမရှိသည့် အဆောက် အဦးနှင့်ခြံစည်းရိုးကြားနေရာများဖြစ် နေမည်။ တချို့ အပင်များမှာအလင်းရောင်လုံလောက်မှုမရှိသော်လည်းစိုက်ပျိုးနိုင်ပါ သည်။ ဥပမာ အား ဖြင့် ရေတွင်ပေါက်သည့်ဟင်းနုနွယ် (water spinach) ဆလင်ရွက်များ၊မုံညှင်းစိမ်း (Brassica juncea)များ၊ ဂေါ်ဖီထုပ်၊

ငရုတ်ပင်၊ ပင်စိမ်း၊ တရုတ်ဂေါ်ဖီ(Brassica rapa)တရုပ်အရွက်လိပ် ဂေါ်ဖီထုပ်(Brassica oleracea) နှင့် ကြက်မောက်ပန်းပင်ရွက် ၊ စသည့်အပင်များသည် အရိပ်အတိုင်းအတာမျိုးမျိုးကိုခံနိုင်ရည်ရှိ ပါသည်။

- **စားသုံးနိုင်သည့်အလှပင်များကိုရေမြေသဘာဝအတိုင်းစိုက်ခြင်း-** တန်းဘိုးရှိသောမြေနေရာတွင်လှပစေရန်မြက်ခင်းနှင့်တခြားလှပသည့်ပန်း ပင်များသို့မဟုတ်အလှစိုက်ပင်များဖြင့်လှပစေရန်စိုက်ပျိုး၍အလဟဿ ဖြစ်စေမည့် အစား စားသုံးနိုင်သည့် အပင်များဖြင့်လှပအောင်စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။သေးငယ်သောအပင်မှ အလယ်အလတ်အရွယ်အစားရှိသည့်တနှစ်ပတ်လုံးအသီးသီးသောငှက်ပျော၊မာလကာပင်နှင့်သင်္ဘောပင် ကဲ့သို့သောအပင်များကိုကျဉ်းသောနေရာတွင်စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

- ထို့ပြင် **katuk (Sauropusandrogynus)** နှင့်ဆူးပုတ်ပင်ကဲ့သို့သောထူထပ်သည့်နှစ်ရှည်ခံပင်များသို့မဟုတ် တနှစ်လုံးစားသုံးမိခဲနိုင်သောအပင်များ၊ပိန်းဥနှင့်ရောင်ကောက်ညွန့်ကဲ့သို့သောအပင်များကိုခြံစည်းရိုးသို့မဟုတ်ကြပြန်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်ဖြည့်စွက်သီးနှံများရရှိနိုင်သည်။

- **ခြံထဲတွင်တိရိစ္ဆာန်များမွေးမြူခြင်း၊ရေလှောင်ကန်ဖြင့်ငါးမွေးမြူခြင်း၊ ပိုးကောင်များမွေးမြူခြင်းစနစ်များ-** ရေလုံလောက်စွာရရှိ၍ ကောင်းမွန်သည့်စီမံခန့်ခွဲမှုဖြင့် အံ့ဩလောက်သောငါး များ၊ တိရိစ္ဆာန်များ မွေးမြူခြင်းအပြင်စားသုံးနိုင်သော ပိုးကောင်များ ကိုကျဉ်းမြောင်းသော နေရာများတွင် မွေးမြူနိုင်ပြီး ၎င်းတို့မှထွက် လာသည့်အသုံးဝင်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် မြေဩဇာများကိုပါရရှိနိုင်ပါသည်။ မီးဖို ချောင် မှ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကိုမြေဩဇာအဖြစ်သို့ ဖန်တီးပေးသောတီကောင်များကိုလည်းကျဉ်းမြောင်းသော နေရာများတွင်မွေးမြူနိုင်ပါသည်။ ကြက်ငှက်များ မှ စွန့်ပစ်သော အညစ်အကြေးများကို စုထား ပြီး မြေဩဇာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျစ်လျစ်၍ပမာဏများ စွာဆောင်ရွက်နိုင် သည့်အရှေ့တောင် အာရှဒီမီနောက်ဖေးမွေး မြူရေးမှာ အောက်ပါစနစ်များပါဝင်ပါသည်။

-ငါးခူ များကိုတိုင်ကီငယ်များ၊ မြောင်းများနှင့်ကန်များထဲတွင်မွေးမြူခြင်း(သို့မဟုတ် ရေတွင် အောက်ဆီဂျင်ဓါတ်သွင်းထား လျှင် တီလားပီယားမွေးမြူခြင်း)၊

- ဖါးကြီးများနှင့်အခြားစားနိုင်သောကုန်း နှင့်ရေနှစ်နေရာစလုံး တွင်နေနိုင်သည့်သတ္တဝါများ၊

- ပုရစ်ကဲ့သို့စားနိုင်သည့်ပိုးကောင်များ၊
- ခြံငယ်ထဲတွင်ဝက်မွေးမြူခြင်း (သဘာဝအတိုင်းထားရှိပြီးအနံ့အသက်ဆိုးများထိန်းသိမ်းနိုင်ပါက ကောင်းမွန် သင့်တော်ပါသည်။)
- ကြက်မွေးမြူခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍(ခြံငယ်များထဲ၌ကြက်မွေးမြူခြင်းပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်-FAO on-line manual, <http://www.fao.org/docrep/008/y5169e/y5169e00.HTM#Contents>, တွင်လယ်ယာ မြေအသေးစား အတွက်လွတ်လတ်စွာမွေးမြူခြင်းကြက်မွေးမြူရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲနည်းများမှာ ခြံလုပ် နှင့် တဝက်လှောင် ၍မွေးမြူနည်းများပါရှိပါသည်။)

- **သေတ္တာကန်ဖြင့်မွေးမြူခြင်း** - ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် ငါးပေါင်းစပ်မွေးမြူခြင်းသည် အိမ်နောက်ဖေး အပြင် အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်၌လည်းစဉ်းစား၍ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ သေတ္တာကန်နှင့် ရေတိုင်ကီကန်များ ဖြင့် မွေး မြူ သည့် စနစ်ကို(Internet) များတွင်တင်ပြထားပြီးတစ်ချို့မှာ အသေးစိတ်ပါ ရှိပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေသင်သည်ယခင်ကသေတ္တာကန်မွေးမြူရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့သေးပါကများများစားစားမ ဆောင်ရွက်မီရင်ဆိုင်ခန်းသပ်ဆောင်ရွက်ပါ။ အကိုးအကားများကို (*the Aquaponics—Integration of Hydroponics with Aquaculture document*) တွင်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်အသုံးဝင်သည့်သေတ္တာကန်နှင့် ပါတ်သက် သည့် သတင်းအချက်အလက်များ အများအပြားကို ရရှိနိုင်ပြီး ပို၍ (*the National Sustainable Agriculture Information Service website, http://attra.ncat.org/attra-pub/summaries / aquaponic.html*) ဝက်ဆိုက်တွင်လည်း ရှာ ဖွေတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ဤထက်မကအထက်ဖော်ပြချက်များနှင့်ပါတ်သက်သည့်မြေနေရာအကန့်အသတ်ရှိသည့် ဒေသများ အတွက် အစား အစာထုတ်လုပ်နိုင်ရေးသတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိရန်အတွက်အာရှဒေသရုံးမှာရှိသည့် (ECHO) နှင့် ဆက်သွယ်ပါ (echoasia@echonet.org) ။

မထင်မှတ်သည့် အခြားအကျိုးအမြတ်များ

အဖွဲ့အစည်းများအတွက်စားသုံးရန်နှင့် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိစေရန်အပြင် စနစ်တကျစီမံ ဆောင် ရွက်သည့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့သင်တန်းပို့ချပေးသည့် နေရာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ အရေးကြီး သည့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆိုင်သည့် ဘဝအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက်လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုကို ကျောင်းဆောင်၌ ပညာသင်သည့်ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက်သာမကဘဲ၎င်းတို့၏မိသားစုများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အနီး အ နား ရှိနေထိုင်သူအဖွဲ့အစည်းများအတွက်လည်း မျှဝေပေးနိုင်ပါ သည်။

စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များကို မိမိတို့အတွက်သာ ဆောင်ရွက်သောဆောင်ရွက်ခြင်း မျိုးမ ဟုတ် ဘဲ ပတ် ဝန်းကျင်ရှိလူများနှင့် ပူးတွဲဆောင်ရွက်၍ အကျိုးအမြတ်အားမျှဝေခံစားစေနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် လက် တွေ့ တွင်အမှန်တကယ်စီးပွားရေးအခက်အခဲရှိသူများအားကူညီသည့် အခွင့်အရေးများ ရရှိမှုများကိုဖြစ် ပေါ်စေ ပါသည်။

နိဂုံး

အဖွဲ့အစည်းငယ်များအတွက်စိုက်ပျိုးမှုလုပ်ငန်းများသည် တိုးတက်အောင်မြင်မှုရှိရန် ဆောင်ရွက်ရန် မျှော်မှန်းချက် အတိုင်း အမြဲတမ်းမဖြစ်နိုင်ပါ။ ဖူလုံသောအစားအစာနှင့် ဝင်ငွေရရှိနိုင်ရန်ဖြစ်နိုင်ချေရှိ ချင်မှရှိမည်။ သို့ဖြစ်၍မှန်ကန်သောမျှော်လင့်ချက်ထားရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

အမြင့်ဆုံးသောဖြစ်နိုင်ချေမှာ စားသုံးရန်နှင့် ဝင်ငွေအပိုများရရှိလာရန် အကောင်းဆုံးသောစီမံ ဆောင်ရွက်မှု၊ လုံလောက်သောလုပ်သားနှင့် သဘာဝအခြေအနေများဖြစ်သောဒေသ၏ ရာသီဥတုအခြေ အနေ၊ ရေရရှိမှု အခြေ အနေနှင့် မြေကောင်းမွန်မှု အခြေအနေနှင့် အကျယ်အဝန်းပေါ်မူတည်ပါသည်။

အန္တရာယ်ကင်းသောစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင်ကလေးများ လှုပ်ရှားပါဝင်မှုသည် အောင်မြင်မှုကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ သို့သော်အဖွဲ့အစည်းများမှာ ကလေးများအတွက်ပြဋ္ဌိန်းသောဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိ စေရန်အထူးဂရုပြုရပါမည်။ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ ကလေးများ၏ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာပျော်ရွှင်ရေးအတွက်သာဖြစ်ရပါမည်။

မြေနေရာအကျယ်အဝန်းအတွက်အကန့်အသတ်ရှိနေပါက (various small-scale urban/backyard agricultural) စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များကိုရေလုံလောက်စွာ ရရှိသည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ အဖွဲ့ငယ်များအတွက်စားသုံးရန်နှင့် ဝင်ငွေရရှိရန်အတွက်သာမကစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို စိုက်ပျိုးမှုဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကျွမ်းကျင်မှုအတွက်အနီးအနားပတ်ဝန်းကျင်ရှိ နေထိုင်သူများ၊ မိသားစုများ နှင့် လူမှုဝန်းကျင်အဖွဲ့ အစည်းများအတွက်ပါ တိုးချဲ့၍ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

UNICEF မှကလေးများ၏ အသက်အရွယ်နှင့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ငှင်းတို့၏ လုပ် အား ကို လုပ်သင့်သည်ထက်အနည်းဆုံးသတ်မှတ်ထားသောနာရီထက်ကျော်လွန်ပါကအလုပ်ဟုအဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ဤကဲ့သို့သောလုပ်ငန်းမျိုးသည်ကလေးများအတွက်ထိခိုက်နာကျင်မှုဖြစ်စေသဖြင့် ထိုသို့မဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

- အသက် (၅ မှ ၁၁) နှစ် - တစ်ပါတ်လျှင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို (၁) နာရီထက်ပို၍မလုပ်စေရ (သို့) အိမ်မှုလုပ်ငန်းကို (၂၈) နာရီထက်ပို၍မလုပ်စေရ။
- အသက် (၁၂ မှ ၁၄) နှစ် - တစ်ပါတ် လျှင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို (၁၄) နာရီထက်ပို၍မလုပ်စေရ(သို့) အိမ်မှုလုပ်ငန်းကို (၂၈) နာရီထက်ပို၍မလုပ်စေရ။
- အသက် (၁၅ မှ ၁၇) နှစ် - တစ်ပါတ် လျှင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသော်လည်းကောင်း၊ အိမ်မှုလုပ်ငန်းများသော်လည်းကောင်း (၄၃) နာရီထက် ပို၍မလုပ်စေရ။

မှီငြမ်းကိုးကားချက်များ

Diver, Steve. 2006. Aquaponics - Integration of Hydroponics with Aquaculture website. National Sustainable Agriculture Information Service. <http://www.attra.org/attra-pub/aquaponic.html>.

Karnjana Karnjanatawe. 2010. Garden in the Sky. *Bangkok Post*, March 14, Brunch.
<http://www.bangkokpost.com/life/family/34431/garden-in-the-sky>.

Price, Martin. Rooftop & Urban Gardening: An Introduction to Rooftop and Urban Gardening. ECHO.
<http://www.echonet.org/content/urbanGardening/697>.

Sonaiya, E.B. and S.E.J. Swan. 2004. *Small-Scale Poultry Production*. FAO Animal Production and Health 1. Rome: Food and Agriculture Organization of the United Nations.
<http://www.fao.org/docrep/008/y5169e/y5169e00.HTM#Contents>.

UNICEF. Child protection from violence, exploitation and abuse. Child Labor.
http://www.unicef.org/protection/index_childlabour.html.

အာရှအပင်များ၏ အမည်နှင့်ပါတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာအချက်အလက်များ

ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးအကြား၌ နည်းပညာနှင့် စပ်ဆိုင်သည့်သတင်းအချက်အလက်များဆက် သွယ် ပေးနိုင်ရေးသည် လိုအပ်သောစိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်လာပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သိပ္ပံအခေါ် အဝေါ်များ၊ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားနှင့် တာကလော့ “Tagalog”ဘာသာဖြင့်ရင်းနှီးသောသူအတွက်ခရမ်းပင်ကို (eggplant) ဖြင့်သိရှိ ကြသော် လည်းအာရှဖွံ့ဖြိုး ရေး လုပ်သားတစ်ဦးအနေဖြင့် ခရမ်းပင်၏အမည်ကို အင်ဒိုနီးရှားဘာသာ ဖြင့် မည်ကဲ့ သို့ ခေါ်ဝေါ် သည်ကိုသိနိုင်ပါမည်လော။ ကံအားလျော်စွာအပင်များနှင့်ပါတ်သက်၍ ဘာသာစကား အမျိုးမျိုး ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သောအမည်နာမ အမျိုးမျိုးကိုစုဆောင်းပေးထား သည့် အကောင်းဆုံးသော (Web-based) များ အ နည်း ဆုံး နှစ်ခုရှိ ပါသည်။

အပင်များ၏အမည်နှင့်ပါတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာအချက်အလက်များကိုဘာသာစကားအမျိုးမျိုးနှင့်စာပေ အမျိုးမျိုးတွင်ဖော်ပြထားခြင်း

အပင်များ၏အမည်နှင့်ပါတ်သက်၍ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးနှင့်စာပေအမျိုးမျိုးတွင်ဖော်ပြထားသည့်အကြောင်းအ ရာအချက် အလက် များ The *Multilingual Multiscript Plant Name Database* (MMPND), http://www.plantnames.unimelb.edu.au/Sorting/List_bot.html, သည်နိုင်ငံတကာအပင်များအကြောင်းနှင့် ပါတ်သက်သည့်အမည်များကိုရှာဖွေပေးနိုင်မည့်အချက်အလက်များအနည်းဆုံး (Search Engine) တစ်ခုထက် မကရှိကြောင်းကောင်းမွန်စွာရှင်းလင်းပြသထားပါသည်။ ၎င်းသည်များစွာသောခေါင်းစဉ်များ (အချက်အလက်များ) နှင့်၎င်းတို့နှင့်စပ်ဆိုင်သည့်မီ ငြမ်းကိုးကားရန်အများအပြားကိုအပင်များ၏မျိုးနွယ်စုအလိုက် စုစည်းထား ပြီး ဝါး ပင် များ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်များ၊ ထင်းရှူး ပင်များ၊ ထန်း ပင်များ ၊ မြွေများနှင့် ဆေးပင်များအများအပြား ပါဝင် ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာလုပ်သားများ၊ပညာ သင်ပေးသူများ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ သုတေသ နပြုသူများ၊ ဘာသာပြန်သူများနှင့် အခြား နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အပင်များ၏ အမည်နာမများ ရှုပ်ထွေး လျက်ရှိသူများအတွက် Melbourne တက္ကသိုလ်နှင့်ဆက်နွယ်ပြီး MMPND သည် သတင်းအချက် အလက် များ အား လုံး ကိုတစ်နေရာတည်းတွင် ရရှိနိုင်သည့် အရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

“On-line Bibliographical Resources” http://www.plantnames.unimelb.edu.au/Sorting/Bibliography_Electron.html, ဌါနစိတ်သည် MMPND နှင့်စပ်ဆိုင်သောအကြောင်းအရာတစ်ခု၏အဓိကသော့ ချက်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည်အပင်များနှင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသူများ (သို့မဟုတ်) စိတ်ပါဝင်စားသူများအတွက်နည်းဆယ်မျိုးထက်များသော သင့်တော်သည့်ဆက်သွယ်မှုများကို ဆောင်ရွက်ပေးနေပါသည်။ ဤအရင်းအမြစ်သည်သက်ဆိုင်ရာခေါင်းစဉ်များ၊ ဓါတ်ပုံများ၊ (Search Engine) များနှင့်ရေထဲ၌ပေါက်သည့်အပင်များ၊တိရစ္ဆာန်စားပင်များ၊အမွှေးအကြိုင်ပင်များနှင့်ခြုံငယ်ပင်များအကြောင်းအပါအဝင်အပင်များ၏အရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များမြောက်များစွာပါဝင်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအပင်များ၏အခေါ်အဝေါ်များကိုသိလိုသူများအတွက် (MMPND) မှများစွာသော အချက်အလက်များကိုဘာသာစကားအမျိုးပေါင်း (၇၀) ဖြင့်ထုတ်ပေးထားပြီးယုံကြည်စိတ်ချရသည့် အာရှစာပေဘာသာ (ဥပမာ- တရုတ်၊ ထိုင်း၊ မြန်မာ) များပါဝင်ပါသည်။ *Abelmoschus* မှ *Zoysia*, အထိ နိုင်ငံတကာအခေါ်အဝေါ် ဖြင့် အပင်များ၏နွယ်စုအလိုက် အမျိုးပေါင်း (၅၀၀) ပတ်ဝန်းကျင်အထိဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင်သီးခြားခေါင်းစဉ်များဖြင့် များစွာသောအပင်များ၏အမည်အခေါ်အဝေါ်ကို အာရှဘာသာစကား များဖြစ်သည့်ဘင်္ဂါလီ၊ မြန်မာ၊ တရုတ်၊ ဟင်ဒီ၊ ဂျပန်၊ ကိုးရီးယား၊ မလေး၊ နီပေါလ်၊ တမေလ်၊ ထိုင်း၊ အူရူ၊ နှင့် ဗီယက်နန် ဘာသာများအပါအဝင်ဖော်ပြထားပါသည်။

အောက်ဖော်ပြပါအချက်မှာ (Know your eggplants) “သင်၏ခရမ်းပင်များအကြောင်းကိုသိပါ” ဟူသော သတင်း အချက်အလက်များဖြစ်ပါသည်။ <http://www.plantnames.unimelb.edu.au/new/Sorting/CATALOGUE/EGGPLANTS-intro.html>

***Solanum melongena* L.**
 SYNONYM(S) : ***Solanum melongena* L. var. *esculentum* (Dunal) Nees, *Solanum edule* Schumann & Thonning , *Solanum esculentum* Dunal**

TAGALOG : Talong.

TAMIL : Kathiri , Kathirikai, கத்திரி Kattiri.

TELUGU : Vankaya.

THAI : มะเขือ Makhua, มะเขือยาว Ma khuea yao (Ma khuea yao, Makhua yao, Makhua yow) , Makhua chan, มะเขือขาว Ma khuea khao (Má kĕua kǎo, Makhua khao, Ma khua kow, Ma kuah kow).

TURKISH : پاتلیجان (patlıcan), Patlıcan.

UKRAINIAN : Баклажани.
 URDU : Baigan.

VIETNAMESE : Cà tim, Cà bat, Cà tin.

VISAYAN : Bringhinas, Tarong.

Michel Porcher သည် ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှစတင်၍ On Line မှစုဆောင်းသည့်အချက်အလက်များကို ကျယ်ပြန့်စွာဆောင်ရွက်လာခဲ့ရာ MMPND မှ တစ်ပါတ်အတွင်းတွင်အချက်အလက်ပေါင်း တစ်သန်းကျော် အထိအောင် မြင်စွာရရှိကြောင်းထုတ်ပြန်ထားပါသည်။

အာရှဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်များ၏ အက္ခရာစဉ်အလိုက်နာမည်အခေါ်အဝေါ်

လာအိုနိုင်ငံ CRWRC တွင်အလုပ်လုပ်နေသည့် (Mike Fennema) သည် အသုံးဝင်သည့်အခြား (Webside) တစ်ခုဖြစ်သည့် *Glossary of Asian Vegetables*(ယခင်အခေါ် *Thesaurus of Key Asian Vegetables* ကိုထောက်ခံထားပါသည်။ ၎င်းကိုအောက်ပါ အတိုင်းဆက်သွယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
<http://new.dpi.vic.gov.au/notes/horticulture/vegetables/ag1393-glossary-of-asian-vegetables>

ဩစတြေးလျားနိုင်ငံရှိဗစ်တိုးရီးယားပြည်နယ်အတွက်အခြေခံစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း Primary Industries ဌာနမှ ထုတ်လွှင့်ပေးသည့် Web-based တွင်ဒေသအသီးသီးဆိုင်ရာအက္ခရာစဉ် အလိုက်အပင် များ၏ နာမည်အခေါ်အဝေါ်နှင့် အာရှအဓိကဟင်းသီးဟင်းရွက်အမျိုးပေါင်း (၇၄) မျိုး၏ဓါတ်ပုံများပါရှိပါသည်။ အောက်ပါတို့မှာသီဟိုဠ်နိုင်ငံမှဟင်းရွက်ပင်များ၏ အမည်ကိုရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

(Basella alba, B. rubra, B. cordifolia):

- English: Malabar spinach/nightshade, slippery vegetable, basella, vine spinach
- Chinese: saan choy, shan tsoi, luo kai, shu chieh
- Filipino: alugbati, grana, libato, dundula
- Indonesian: gendola, jingga, genjerot, gendolak, genjulak
- Japanese: tsuru murasa kai
- Laotian: phakkang
- Malay: remayong, gendola, tembayung
- Thai: paag-prung, phalpang, phakplang-yai
- Vietnamese: mông toi

အာရှတွင်ရောမအက္ခရာစာလုံးများကိုသုံးသည့်ဘာသာအမျိုးမျိုးဖြင့်စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်အမည် (၇၄) မျိုးကိုထုတ်ပေးခြင်းကိုအဓိကဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ဘာသာစကားများ၏ စာလုံးပေါင်းနှင့် အသံထွက် မှာမူ အခက်အခဲများကြောင့် ဒေသအခေါ်အဝေါ်နှင့် ရင်းနှီးသူများ အတွက်အတိုင်း အတာ အချို့အထိ အဆင်ပြေ နိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။ လိုအပ်သောအတိုင်းအတာအထိမရောက်ရှိနိုင်သော်လည်း ဤ အက္ခရာစဉ်အတိုင်း အမည်အခေါ်အဝေါ်များမှ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၏ အမည်နှင့်ဓါတ်ပုံများကို ရှာဖွေသိရှိ လို သောမည်သူမဆို အတွက် အဖိုးတန်သောလက်နက်ကိရိယာတစ်ခုဖြစ်နေမှာဖြစ်ပါသည်။

မှီငြမ်းကိုးကားချက်များ

Glossary of Asia Vegetables. This 'material/diagram' is © State of Victoria Department of Primary Industries 2001. Reproduced with permission.
<http://new.dpi.vic.gov.au/notes/horticulture/vegetables/ag1393-glossary-of-asian-vegetables>.

Porcher Michel H. et al. 1995 - 2020, Sorting the names of plants. Multilingual Multiscript Plant Name Database (M.M.P.N.D) - A Work in Progress. Department of Agricultural and Food Systems. Melbourne School of Land and Environment. The University of Melbourne. Australia. Accessed April 16, 2010
http://www.plantnames.unimelb.edu.au/Sorting/List_bot.html.

Mike Fennema, e-mail communication, March 30, 2009.